

Column

“NU SAL ELCKEEN SOEKEN ONSE VRIENT TE WESEN”

Dit schreef Jan Pieterszoon Coen aan de Heren XVII, het destijds VOC-bestuur. De VOC, afkorting voor de Verenigde Oost-Indische Compagnie, of “Generale Vereenichde Geoctroyeerde Compagnie” zoals ze bij haar oprichting in 1602 heette. De VOC was destijds het grootste handelsbedrijf ter wereld en de eerste naamloze vennootschap met vrij verhandelbare aandelen. De VOC wordt ook vaak genoemd als het eerste bedrijf dat in meerdere landen vestigingen had. Kortom; de eerste multinational ter wereld was Nederlands.

Waarom vertel ik dit....? Ik zal het uitlegen en je meenemen door de ruim vier eeuwen sindsdien, om te komen tot de huidige tijd en de impact van deze eerste stappen destijds, op de “internationale fiscale kwaliteit” van Nederland nu. Zoals gezegd, de VOC was destijds koploper in internationaal zakendoen: handelsroutes “all over the world” en er werden naar believen tractaten (=verdragen) gesloten met oosterse potentaten en vorsten. Waar een klein land groot in kan zijn! En wie klein is moet slim zijn, en dat waren we. Natuurlijk gunden we ook anderen kansen in de “Verre Oost” maar dan natuurlijk wel met ons goedvinden en middels de door ons gesloten verdragen. Logisch toch...? Dus er gingen porselein en specerijen naar andere landen, maar niet zonder dat de VOC het wist. En zo, door de jaren heen bouwde Nederland heel steady en consequent aan wat uiteindelijk zou resulteren in één van de grootste verdragen-netwerken ter wereld.

De Nederlanders kunnen ook worden bestempeld als één van de grootste handelsvolkeren ter wereld. Op het hoogtepunt van de VOC had ze ruim 25.000 mensen in dienst, in Azië! De VOC heeft een kleine twee eeuwen bestaan en is officieel per 31 december 1799 beëindigd. Inmiddels hadden we onze pijlen ook al gericht op andere gebieden. Het New York van nu was (uiteraard) ook Nederlands bezit en heette vroeger ‘Nieuw-Amsterdam’. De wijken Brooklyn en Harlem zijn verbaseringen van Breukelen en Haarlem. Jaja, zonder al die Nederlandse invloeden had de wereld er heel anders uitgezien.

En nu, weer eeuwen later, in de huidige en moderne tijd, telt Nederland internationaal nog steeds mee. Van “De wereld rond in 80 dagen” volgens Jules Verne, is het nu “De wereld rond in 80 seconden”. Alles en iedereen is maar “a few mouseclicks away”. Internationaal speelt

Nederland nog steeds een prominente rol, maar anders..., minder zichtbaar en minder transparant, maar zeker aanwezig. En dat allemaal door de aanpassing en uitbreiding van de verdragen van toen. Natuurlijk zijn de verdragen veranderd van karakter en hebben deze nu een meer fiscale insteek en doen begrippen als “taxrouting”, “double-dip”, “double Dutch”, “tax-haven”, “black list”, “substance”, “ruling”, “beneficiary ownership” en ga zo maar door hun intrede. Van handelsroutes naar “Holland-routing”. Geen multinational ter wereld die geen Nederlandse vennootschap heeft.

Immers, een vennootschap binnen onze landsgrenzen geeft oneindig toegang tot ons prachtige verdragen-netwerk. Gemakshalve en voor de eenvoud laat ik het aspect “Antillen-route” er dan nog maar even buiten. Prachtig toch! Zoals gezegd, “Je doet pas mee met een Nederlandse BV. Sterker nog, neem er maar twee”. De kantoorpanden langs de A1, de A9 en de A10 pronken met grote internationale namen op de gevel alsof er ik-weet-niet-wat-voor bedrijvigheid gaande is in deze gebouwen. De zetels in

Amsterdamse grachtenpanden van internationale artiesten: U2, Madonna, The Rolling Stones. Allemaal ingestoken en opgezet met maar één ultiem doel; fiscale optimalisatie.

Is het in de huidige tijd denkbaar zaken te doen zonder aandacht voor (internationale) fiscaliteit? Is er überhaupt een leven zonder fiscaliteit denkbaar? Ik moet dit ontkennend beantwoorden. Of het nu gaat om het zakendoen vlak over de grens met Duitsland of verder weg..., altijd, altijd moet er worden gewogen en gekeken worden naar de toe te passen rechtsvorm waarin de activiteiten gegoten moeten worden en waar binnen het concern dan vervolgens de entiteit wordt gehangen.

En verdikke, bijna altijd is er dan toch weer sprake van een Nederlandse topholding. En hoe is het allemaal zo gekomen? Is dat toevallig omdat we ruim 400 jaar geleden wat thee, specerijen, koffie en goederen van ver op zijn gaan halen? Nee, natuurlijk niet. Dat had iedereen wel kunnen doen. Het heeft er mee te maken dat wat we doen, we goed doen. Dat we er structuur aan geven en georganiseerd omgaan met visie en beleid. Niet voor de korte termijn en het snelle gewin, maar goed gefundeerd en langdurig. Alleen dan maak je (internationaal) vrienden....

Met fiscale, maar bovenal vriendelijke, groet,

Marcel Kocks

Partner/fiscaal-jurist bij
KroeseWevers Emmen
‘local expertise, global reach’

marcel.kocks@kroesewevers.nl
06-10959460

Wilt u meer informatie naar aanleiding van deze column?
Neem dan contact op met Marcel Kocks.
marcel.kocks@kroesewevers.nl